

Hétfői

Friss Újság

Felelős szerkesztő:
Dr. Gara Ernő

(független politikai hetilap)

Telefon: 304. Szerkesztőség
és kiadó hivatal Str. Mihai.
Viteazul (Rákóczi-u. 16. sz.)

Rovás

Hallgatnak, még mindig hallgatnak a városi erdőpanama ügyében. Ugy gondolják, egyszer csak megúnjuk majd a nyilván-tartást és bennfelejtődik az ügy a városi adminisztráció titokrak-tárában. Nos, hát ez nem fog megtörténni. Addig is, amíg ebben az ügyben világosság nem derül, felírjuk a lapunk élére a kérdést: *mi van az avasi erdő-panamával?* És az a kérdés megjelenik majd hétről-hétre — majd a községi választások ide-jén is, amikor a város polgár-sága tudni fogja, hogy a saját érdekében mit cselekedjen. Ezen a héten különben, mint értesü-lünk, az történt, hogy a tegnapra kitűzött határnapig egynemely összegeket visszatérítettek egynemely érdekelt felek. De ez nem megoldás: tessék nyílt kártyákkal játszani a közönség pénzével!

Ne tömjék be a bizto-sító szelepeket. Ha egy la-pot, egy véleménynyilvánító orga-numot erőszakkal elhallgattatnak, az visszhangot kelt mindenütt, ahol a betű napszámosai harcol-nak (még ha ellenséges fronton is) a közönségért, az emberi fej-lődésvonal felfelé haladásáért, a gondolat szabadságáért. Fel kell jaidulniok mindazoknak, akik még komolyan veszik a szabad véle-mény nyilvánítás, a sajtószabad-ság oly sokszor kompromittált gondolatát. De a racionális ál-lambölcsek, a haza érdekeinek hivatásos védői sem mehetnek el szó nélkül a lapbetiltás erő-szakos ténye mellett. Az állam keretében élő különböző töme-geknek természetesen külön-külön érdekeik és így véle-ményeik vannak. Az állami gépezet csak akkor működhet egészsé-gesen és veszély nélkül, ha ezek az ellenvélemények a sajtó bi-ztonsági szelepén szabadon puf-foghatnak. Ha elzárják a szele-peket, az ártó erők megszázzo-rozódnak, a visszafojtott indula-tok fessegetik a gép falát és — vigyázz! — nagyon könnyen robbannak a lesulykolt szelepte-len elégtelenségek. Államrezon, hogy a sajtószelepek jól műkö-djenek!

Fürdő cipők 65 leuért a Corso bazárban.

Kétszáz vagon petroleum ég el naponta

(Bucuresti, aug. 16.) A moreni-i tüzvész változatlan erővel tovább tart. Az égő szonda naponta kétszáz vagon nyersolajat vet ki magából. A Romano America társaság vezetői Morenibe érkeztek, hogy személyesen tanulmányozzák a tűz elfojtásának lehetőségét.

A liberálist párt együttműködést keres a kisebbségekkel

(Bucuresti, aug. 16.) Lepadatu kultuszminiszter a Viitorulnak adott intervjújában kijelentette, hogy a liberális párt kereste az együttműködést a kisebbségekkel, mert a kormány Románia konszolidálása és fejlődése érdekében mindig őszintén kívánta az együttműködés megvalósítását. — Lepadatu ezután rámutat arra, hogy először Koos Károlyval és Paál Árpáddal kötött megállapo-dást a mezőgazdasági kamarai

választások ügyében, majd a Magyar Párttal, amely az Er-délyi Gazdasági Egyesületre ru-házta a választások megszerve-zésének feladatát. A végleges megállapodás Kolozsvárt jött létre. A miniszter azzal fejezi be intervjúját, hogy a magyar ki-sebbséggel való együttműködés a jövőben más tereumra is át-terjedhet, ami a magyarság kép-viselőinek ösztönzésétől függ.

Pecérek.

Gárdos Sándor most meg-jelent könyvéből közöljük az alábbi novellát. A kitűnő könyv ismertetésére még visszatérünk.

I.

A kutya kétségkívül társadalmi lény, az emberi társasáélet egyik, nem utolsósorú lényezője. A kutya ma már ott terpeszkedik az uri szalonokban, betanult szerepeket játszik a szinpado-kon, cirkuszok porondján, mo-ziváznál, a kutya sétapart-ner és meghitt jóbarát, gyerekek játszópajtása, hervadt nők sze-relmi objektuma; a kutya fon-tos rendőri szolgálatot teljesít a külvárosi házak között, falvak-ban és tanyákon... és még számtalan más jótulajdonságá-val bebizonyította, hogy értel-mesebb, tanulékonyabb és hasz-nosabb tagja az emberi társa-dalomnak, mint nagyon sok em-ber.

Talán még nem akadt termé-szettudós, aki a kutyák törté-nelmét megírta volna és végig-vezetne bennünket azokon a bi-ologiai és helyzeti szelekciókon, amelyek az őskutyából a mai kutyafajokat és típusokat kiter-melték, pedig nagyon érdekes feladat lenne kimutatni, hogy

miként rétegződtek a kutyák az emberi társadalom evolúciós fo-lyamatában az egyes osztályok grádusai közé. Mivel azonban ezuttal nem társadalom és ter-mészettudományi értekezést aka-rok írni a kutyákról, még csak azt állapítom meg, hogy a szü-letés, szerencse és néha a ké-pességek jogán, valamint a vér-kereszteződések következtében a kutyatársadalom is egymástól könnyen megkülönböztethető fa-jokra, szigorúan elhatárolt és foglalkozási ágak szerint rubri-kázott társadalmi osztályokra oszlott.

Az így kialakult kutyatársada-lom azonban szociális morál és (nevetni kell) humanitás szem-pontjából toronymagasan áll az emberi társadalom fölött. Mert azt még soha senki sem tapasz-talta, hogy az előkelő agár, vagy az elkényeztetett selyempincsi elnyomta és kizsákmányolta volna a dolgozó rattlert és az sem történt még, hogy az egyik kutyafaj gyilkos háborút indított volna egy másik ellen bármi-lyen okból is. Sajnos még nem tartunk ott, hogy a kutyák fel-tétlenül tisztultabb társadalmi mentalitását az emberek mag-nakévé tennék. Ma még az a hely-zet, hogy a kutyák kiszolgálta-tott háziállatajai az embernek, aki a saját groteszk és ostoba mód-

szerével értékeli őket: megbe-csüli és kényezteti a diszkutya-kat és elnyomja, kutyába sem veszi a dolgozó ebeket.

II.

A világháború okozta gazda-sági katasztrófa válságba so-dorta az alsóbb kutyanéposz-tályt is. Az értékek pusztulásá-val a minimumra süllyedtek a dolgozó kutyák munkalehetősé-gei és rengeteg lett a munka-nélküli (kóbor) kutyák száma. Ezek a minden társadalmon ki-vül álló kutyagyedek aztán jó-dolgukban megvesztek és vak dühvel harapták-márták a kere-teken belül élő, rendszerbe tö-mörült individuumokat. És a közéleti nyavalyák kuruzslói elő-vették az ily esetekben szokásos receptet: a társadalmi rend és fejlődés érdekében kiirtani a „lá-zadókat”!

Elő a rendeletekkel, hirdessék ki a szigorított ebzárlat, jöjjenek a Pecérek!

III.

És előbujtak szennyes oduik-ból a dróthurkos, toprongyos fiúcsók, a társadalmi rend ítélet végrehajtói, a kutyapecérek. Vas-rácsos börtönkocsijuk, a mozgó siralomház, kongva dübörög az utcák kövezetén, a kocsi két ol-dalán lappanganak készentar-tott dróthurkaikkal a sötétképű

Vászoncipők
urmótcipők
Tenniszcipők
szandálok

Vajda

cipőáruházában
Püspöki-áruház.

**Bécsi Antilop ruha-
övek
90 lejért**

minden színben a most megnyílt
„Corso” bazárban
(Gindl mellett.)

Hogyan került rendörkézre Lina?

Pillanattfelvétel a zsebmetszők világából.

fogdmegek. A trottoáron ügyes-bajos emberek futkosnak száz-célú dolgaik után, rövid pillanattal ráundorodnak a felvívott pecékre, de érdeklődésvégül publicummá verődnek abban a pillanatban, amikor a kocsi előtt megjelenik — a Kis Kutya.

A Kis Kutya, tarkaszőrű pici foxi, megáll a rejteties, gonosz-képű cigánylegények előtt és nagyon értelmesen, nagyon becsületesen kerekíti rájuk a szemét, okos kis fejét kedvesen félrehajtva gyanútlanul, némi csodálkozással nézi a borzalmas készüldőst.

A közönség izgatottan kibicel a járda szélén, a Kis Kutya ártatlanszállón nézi a lassan közeledő hurkot és... a következő pillanatban a pecér durva arcán állati öröm villan fel:

— Megvagy kutya!

A publikumon rosszérzés borzong végig, a sinter pedig vigyorogva, elismerést várva fordul a Társadalmi Rendhez, amely komoly rendörképében asszisztál ott:

— Na biztos ur, jól csináltam?

A rendőr bólint, de nem felel. Derogál neki. A Kis Kutya fájdalmas vinnyogással dugja ki orrát a börtönablakon. Arca már nem az előbbi bájos és naiv bubiarc, mintha két megtört-fényű könnycepp ülne a szemében. Már tudja mit jelent a kocsi, mire használják a hurkot és ki az a torzonborz vadállat. Már mindent tud.

IV.

Egy farkaskutya került elő valahonnan. Pompás izomzatú, eleven mozgású állat. Körülhéz és egy pillanat alatt tisztában van a helyzettel, ő már ugy-látszik ismeri a pecéri intézményt. De nem fut el, rövid habozás után felveszi a harcot. Szeméből ravasz, szinte jókedvű sugár nyúlik ki és lehajtott fővel oldalogva közeledik a pecér felé. A sinter izgatottan készüldök a vadászatra, majd rárohan a kutyára, de az villámgyors mozdulattal ugrik félre és a pecér egyensúlyát veszítve zuhan egy pocsoltyába. Elterül benne, mint egy béka és vadul káromkodva néz a kutya után huncukodva, dadalatosan figyel, a sárban fetrengő embert. A közönség kacag, sokan tapsolnak is, mindenki valami jóleső elégetélfélét érez és elégedetten síneik tovább a robot utjain. A farkaskutya fölényes fejtarással, szinte hajlongva üget el hangos diadala színhelyéről.

Tovább kísérem a pecérládát. Látom, hogy a járőkelők, a sokdolgú emberek időt szakítanak maguknak arra, hogy az utcákban került kutyákat elhesseges-sék, megmentsék a sinter elől. Látom és jó melegség veszi körül a szívemet: az emberek, a társadalmi rend merev és ócska keretein belül, éreznek és ösztönösen az üldözött kóbor kutyák pártjára állanak. Az érzelmek dinamikus ereje átnyúlik a kereteken és korlátokon a kívül-állók felé és mint a jövő nagyszerű igérete mutat a távoli horizontokra.

— Látja szerkesztő ur azt a zöldesbarna ruhás fiatalembert ott a tolongásban?

— Nos, hát az a vasúti zsebmetsző. Figyelje csak...

Figyelek. A fiatalember körülhéz, aztán lassan megindul a legnagyobb tolongás irányába.

— Látja azt a másik két fiatalembert, akik követik a zöldesbarna ruhást?

— Látnom.

— Azok is zsebmetszők.

— Ne mondja...

— De mondom. Még pedig a legügyesebb fajtájából. Fogadjunk nem sokára jelentkeznek a rendőrségen egy rémült utas, akinek kilopták a pénztárcáját.

Ugy volt, ahogy a detektiv megjósolta. Még az állomáson állott a vonat, a rémült utas már jelentkezett az állomási rendőrségen.

— És ez így megy nap mint nap. Különösen itt Szatmár és Nagyvárad között napirenden vannak a vasúti zsebmetszések.

— És miért nem intézkednek preventive — kérdezem a detektívét. Hát ha tudják, hogy kik a zsebmetszők, miért nem teszik őket ártalmatlanokká.

— Nagyon nehéz dolog. Meg kell várni, amíg legalább egyszer ha lehet valamit rájuk bizonyítani: addig nem sokra megyünk velük. Az pedig, hogy valamiben rajtacsípjuk őket a legnehezebb dolog, mert kitűnően vannak azok szervezve. Előfordult már, hogy tettenértünk egyet és abban a pillanatban megmozdítottuk, de a pénztárca már nem volt nála. A „szajrét azonnal überolják” az ő nyelvükön azt jelenti, hogy a lopott jószágot átadják, egy a tömegben elvegyülő társuknak. És aztán még neki áll fejlebb, hogy a motozásnál semmit sem találunk lármáznál kezd és kikéri magának, hogy a tisztességes kereskedőt „molesztáljuk. Mintegyiknek van valami polgári „alibi foglalkozása” is. Aztán még egy dolog: mi is ismerjük őket, de ők is bennünket. Ha észre vesznek nagyon vigyáznak. Nagyobb baj csak akkor történik, ha új detektívet kapunk. Az új detektívek csinálják a legjobb fogást: nem ismerik őket és könnyen beszaladnak a kelepcejükbe. En is, amikor idekerültem, jó fogást csináltam.

— És elmondja a detektív a következő történetet.

— Tavaly történt és épen a múlt héten volt frappáns befejezése a tavalyi fogásnak. Annak idején egy cigányokkal kevert betörőbanda garázdálkodott ezen a vidéken. Sok volt köztük a nő — ezek még veszedelmesebbek, mint a férfiak. Mondom — az a legnehezebb rajtacsíjni őket. En jól beszélek a tolvajnyelvet és így sikerült a következő fogás.

Két nő állott az állomás előtt: mindketten magukon viselték Faraó ivadékaiknak a jellegzetes vonásait. Az egyik parasztruhás idősebb, a másik fiatalabb városi szoknyás. Feltűntek nekem

és így vezettem be az ismerkedést.

— Na, mi az, anyukám?

— Ejnye — így az idősebbik honnan ismerlek én Téged. Mert hogy ismerlek, az biztos.

— Hát az lehet. Nekem is úgy jön, hogy ismerlek valahonnan. A jövősi vonalon nem jártál?

— Nem.

— Pedig ismerlek.

Az asszony óvatosan körülhéz. — Te okos vagy? (Betörők, zsebmetszők, falazók és barátaik gyűjtőnéve tolvajnyelven.)

— Az. Okos vagyok.

— Hova való vagy?

— Budapesti vagyok, de most Szatmáron dolgozom.

— Evezős vagy? (Zsebmetsző.)

— Az.

— Srenket nem csinál? (Betörést.)

— Srenket nem.

— Hát ti hova mentek — tapogatóztam.

— Dadogost ismered?

— Nem. Fetykót ismerem.

Az most Váradon van. A Dadogós az én uram. Segesváron lebuktatták a hék (elfogták a detektívet). Odamegyünk, visztünk neki egy kis kaját, piát (ételt-italt). Nagyon le van strapálva.

— A pacsirtákat látad? (csendőrköt.)

— Bementek az állomásra.

— Az uton gyűjteni akartok? (lopni.)

— Nem. Tele van a pálya kéberekekkel (detektívek). Felplankolnak (felismernek), aztán kész. Bukarestben majd gyűjtünk. Leves semmi. (Pézt nincs.) És ti?

— Az uton mi se gyűjtünk, leves van, amennyi odáig elég.

Hát ne is rontsátok nekem itt a levegőt, mert baj lesz. A hávereim csak dütenek (segítenek anélkül, hogy tudnának róla) és nem akarom, hogy felpakoljanak. Ha Szatmára jössz, gyere hozzám. Mert itt én vagyok az Isten. Alám tartozik az egész galéria (tolvajtársaság), az én tudtom nélkül itt nem lehet gyűjteni. Ha megpróbálok, leadom a drótot (értesítem a többi) és véged van. Még jó, ha nem módszerolnak (eláruhnak).

— Ezután elbucsuzott a két fekete fehérnép. Engedtem őket, majd visszajönnek és hasznukat

veszem a tolvajtársaság kiismerésében. De tévedtem — hiába vártam, nem jöttek. Nagyon bosszantott, hogy elengedtem őket, és nem volt be a számításom. Végre a napokban letartóztattak betörőcigányokat. Az én kezembe került az ügy és kit vezetnek elém? az egyik cigányasszonyt. Az aktákból már a nevét is tudtam — Bota Linának hívják.

— No Lina fiam, hát végre befutottál?

Nem akart megismerni ő sohasem látott, ő nem csinált semmit engedtem dolgára, ő becsületes munkássasszony.

— No, tolvaj az állomáson nem is beszélél...

Addig, addig, amíg Bota Lina betört és családottan szemrehányóan kérdezte:

— Hát maga kiber?

— De milyen kiber vagyok. Hát most csak köpiél anyukám (valljal), mert baj lesz.

Az asszony mellett egy hór-horgas cigány állott. Ötvös Ferenc. Az asszony azt vallotta, hogy az az ura.

— Ne hadoválj anyukám (ne értelmetlenkedj), hiszen a te urad a Dadogós. Engem akarsz firolni (félrevezetni). Hiszen régi ismerősök vagyunk.

Buta Lina hát köpött. Mit tehetett volna egyebet.

A vallatás végén megkérdeztem:

— Hogy lehetett mindjárt olyan bizalmas velem. Nem volt gyanus az ügy?

— Hát megmondom. Csak a linkek nem mernek a restibe menni. Aki nem link, az nem csavarog az állomás szélén vonatindulás előtt. Bemegy a restibe, vagy a váróterembe, vagy a peronra.

Nos Bota Lina ez egyszer tévedett és ez a tévedése bele fog kerülni neki egy-két „mázsába” (éybe). Ez a történet pedig arra is jó, hogy megismerkedjünk egy kicsit a tolvajnyelvvvel, aminek talán hasznát is vehetjük, mert sohasem lehet tudni. Mikor hangzik el az ember háta megett: „matér achremben” (pénztárca a hátszöszben) és a következő pillanatban, ha nem értettük miről van szó, a pénztárca már nincs a hátszöszben...

Aki ur, a börtönben is ur

De profundis. Sikkasztók a szigeti börtönben. „A Fornwald ur majd jótáll”

(Sighet, aug. 16.) A maramosszigeti ügyesség fogházában idénként érdekes társaság szokott összeverődni. A Binder-féle üzemi irodája állandóan elvan látva képzett munkásokkal akik bár szabálytalanul és könnyelműen vették régi hivatalukat, a fogháziródban mindnyájan pontos és lelkiismeretes hivatalnokká válnak. Rangidős közbírók Fornwald Jancsi, a két és fél esztendőre elítélt sikkasztó városi pénz-

táros, aki már hónapok óta egyedül vezeti a fogháziróda ügyeit. A múlt héten Fornwald kiünő segítőitársakat kapott az ugyancsak sikkasztás miatt letartóztatott Stefoni Aurél állami pénztári ellenőr és Ghibu Miklós pénztáros személyében. A három tisztviselő hamarosan összebarátkozott a börtönben, ahol az egysorsba került emberek szolidaritásával segítik egymást.

Néhány nappal ezelőtt egy fog-

Legujab
fürdő-sapka
Corso baz

A
fertő
az elő
ren
telje

FET

MERT
FET
PIT

Állandó
Mál
Ma

F
Szatmár
R-T
Sürgő
Telek

6 szem
készlet pr
Leuéri
CORS
(G

U
viu mokat
pontosan,
szerdán
Tevjo
Piata Bra

Gyern
nagy
ban n
ban a
COR

Har
és z
legnag
ICZI
TET
Piata Bra

Valódi b
ért a Corz

kepp

a házör jelent meg a Szilágyi-gyógyszertárban. Stefoni vizsgálati fogoly ur küldte egy receptel. A gyógyszerész elkészíti az orvosságot, de a fizetésnél kiderült, hogy a fogházör 80 leuval kevesebb pénzt hozott.

— Menjen csak vissza —

mondja a patikus — és hozza el Stefoni úrtól a hiányzó 80 leit és akkor megkapja a gyógyszert.

A fogházör kisvártatva visszajött és a következő választ hozta a fogházból:

— Stefoni ur tisztelteti a gyógyszerészt, de azt üzeni, hogy

jelenleg véletlenül nincs pénze, de ne tessék azért nyugtalanodni, mert Fornwald ur majd jótáll a 80 leuért.

Erre az elsőrendű garanciára aztán lehetetlen volt a gyógyszer nem hitelezni. Hiába, az ur még a dutyiban is ur marad.

Szatmári szemtanu a Cluji Pasteur intézeti tragédiáról.

Hogyan halt meg a veszett juhász? Nem az ápolók verték agyon. Egy borzalmas nap hiteles története.

(Saját tudósítónktól.) Az egész románia sajtó foglalkozott azzal a megdöbbentő tragédiával, amely a cluji (kolozsvári) Pasteur intézetben történt. Az a hír terjedt el, hogy egy szerencsétlen, veszetséggel megfertőzött beteg, akin kitértek a rettenetes kór borzalmas tünetei az ápolók agyonverték. Egy petrozséni pásztor a clujról érkezett hírek szerint, megmárt egy farkas és csak akkor derült ki, hogy a vadállat veszett volt, amikor a pásztoron kezdtek mutatkozni a veszetségi tünetei. Beszállították a Pasteurbé és ott egyik rohama alatt agyonverték. A napokban érkezett Szatmárra egy fiatalember akit megmárt egy veszett kutyá és aki a cluji Pasteur intézetben kezelte magát. A fiatalember szatmármegyei illetőségű Szántó Bélának hívják és szemtanúja volt a nagy szenzációt keltett rémes jelenetnek. Szántó Béla aki az elterjedt hírekkel szembe más világításban mutatja be a petrozséni pásztor tragédiáját, a következőket beszélt el munkatársainknak

Veszetségi fertőzés lehellel utján.

— A szerencsétlen ember vasárnap reggel szállították be a Pasteur intézetbe. Akkor még csak annyit láttunk rajta, hogy nagyon leverit és nyugtalan. A kezelőorvosok azonnal beoltották és az oltás után egy közös teremben helyezték el. A pásztor elbeszélte a szobátársainak, hogy egy farkas támadta meg a reabizott birkanyáját. Ő bottal és kutyáival akarta a vadállatot elzavarni, a mely megtámadta de nem marta meg, mert sikerült botjával magától távol tartani. Érdekes, hogy az intézetben levő orvosok véleménye szerint a pásztor előadása, hihető, mert lehetséges, hogy nem marás által fertőződött meg a veszetségi bacillusaival, hanem a veszett farkas lehellel is elég volt arra, hogy a szerencsétlen emberbe bele oltsa a rettenő betegség csírát. Valószínű, hogy a pásztornak kezén, vagy arcán nyílt seb volt és a farkas lehellel meg fertőzte a seben keresztül a vért.

Orvost! Rosszul vagyok!

— Alig töltött néhány órát a szobában, amikor hirtelen felugrott és fuldokolva, nyögve kiáltotta:

— Orvost! Rosszul vagyok!

Az ápolók azonnal orvosért siettek, aki látta, hogy a szerencsétlen már menthetetlen és intézkedett, hogy egy külön cellába zárják be. Alig zárták rá a cella ajtaját, kitört rajta a veszetségi rohama. Letépte magáról ruháit, hörgött, tört-zuzott mindent, ami a kezügyébe akadt. A roham körülbelül egy félóraig tartott és utána a beteg elcsendesedett. Egy óra múlva kopogott a cella ajtaján és kérte az ápolókat, hogy engedjék ki levegőre. Az orvos beleegezésére szigorú őrizet alatt kiengedték és az intézet udvarán elbeszélte, hogy rohama alatt teljes öntudatánál volt. Mindenre emlékszik, de rettenő kínjai miatt nem volt képes magán uralkodni. Torka összeszorult, kínzó fülködés fogta el és belső szerveiben minden képzeletet feljúlmutó irratózat égő fájdalmakat érzett.

A veszett ember mérget kért.

Szegény ember tudta, hogy meg kell halnia és könyörgött, hogy adjanak valami mérget, ami gyorsan végezze vele. Kapott csilapító injekciókat, amelyek nem használtak. Rövid idő múlva érezte, hogy ismét elfogják fájdalmai és önmaga visszasietett cellájába. Ott egy perc múlva megismétlődött borzalmas rohama. Az ajtónak roham és döngötte pusztá kézzel. A vaságyát darabokra zuzta és amikor lecsillapodott ismét könyörgött, hogy bocsássák ki. Az

orvosok azonban többet nem akarták kiengedni, mert féltek, hogy kárt tehet a többi betegekben. Rohamai többször ismétlődtek meg. Négyeszer hallottuk cellájából a fuldokló csuklásokat.

Nem verték agyon a pászort, agyszélhűtés ölte meg.

A falak döngetését és a bent lévő tárgyak összezúzásának zaját. Az ötödik rohamánál felkapaszkodott a magasan lévő ablaknyílásra és ki akart mászni az ablakon. Az ápolók rudakkal próbálták visszafogni, de a beteg ember olyan irratóztat erővel rendelkezett, hogy egy sereg ápoló nem tudta visszatartani. Már majdnem kijutott az ablakon az ápolók közé, amikor egyik ápoló besietett a cellába és a dühöngő embert a nála lévő ruddal visszarántotta. Amikor visszaesett, az ápoló kirohant a cellából és újra becsukta az ajtót. Ettől a percetől fogva teljes csend uralkodott a szerencsétlen cellájában. Reggel mertek csak bemenni és ott lálták a petrozséni pászort holtan, fejével lefele csüngve az ablak parkányán. Esés közben a lába beleakadt az ablakot védő vasrudba és halálát közvetlenül agyszélhűtés okozta. Tehát nem ütötte agyon senki.

85 leu egy pár finom női Floor harisnya minden színben a Corso bazárban.

Százhatvanmilliós pénzbüntetés. A vámhatóság ítélete a selyemtsempészek ügyében

Lápusan sziguranatitkár és Danicel detektiv jó fogást csináltak az elmúlt héten: hárommillió lej értékű selyemárut koboztak el Jeremiás Hermann és Lebovits Fülöp csempészekről.

Ez ügyben tegnap ítélezett a vámhatóság, amely az áru el-

kobzásán kívül százhatmillió lej pénzbüntetésre szabott ki.

Pontosan 106 millió 416 ezer 91 lej a kiszabott pénzbüntetés, amelyet természetesen nem lehet behajtani. Jeremiás és Lebovics az ügyészség foglyai.

Gyermekek a rendőrszobán.

A rendőrségen ma gyermeknap volt. Két gyereket láttam az őrszobán. Az egyik háromévesztendő, a másik nyolc. A Nagyságos Társadalom talpa alól kerültek elő.

A hároméves

Marcona rendőrök a földön guggoltak és azzal foglalatzkodtak, hogy megszólaltassák a kis csöpséget, aki egy szál ingben ült a rendőrségi őrszoba padlóján.

— Hogy hívnak?
— Cum team?
— Wi heisst du?

Minden nyelven próbálkoznak — a mintegy háromévesztendő gyerek tágrameredit szemekkel bámul, egy szót sem lehet kivenni belőle. Megható látvány, amit soha sem lehet elfelejteni. Bevésszük az ember emlékezetébe kitörülhetetlenül: egy háromévesztendő gyermeket láttam egy szál ingben meztelen, a rendőrségi szoba volt a játszószoja. A gyerekek előtt a földön nagy darab kenyér, hus, két kocka cukor — amit a felszög rendőrszöv elő tudott teremteni kedveskedésnek. És két szál virág — ezt is rendőr adta a kis háromévesztendő fogolynak.

A gyerek egy szót sem szól, de könnyű kiolvasni a történetét: nyomor, az anyja munkában, a magára maradt gyerek elcsatangolt — a proletársors sáljonja.

Jungst városi hivatalnok tegnap éjjel talált a kis egyháziinggesre, akinek sem a nevét, sem a vallását, sem a nemzetiségét nem tudták megállapítani eddig csak a sorsa bizonyos: proletárgyerek...

A nyolcévesztendő

A másik az már idősebb, nem is gyerek már — nyolcévesztendő. Istenem mikor egy szegénygyerek nyolcévesztendő jól benne van már az életmángorlóban.

— Hogy hívnak?
— Jani!
— Hogy kerül sz ide?
— Megszöktém mert gazdám mindig ütött és nem adott kosztot.
— Hová akartál menni?
— Már nem akartam, voltam is már — Tálaseknál cseled. Itt jó, mert ötször is ehetek naponta: amennyi belémfér.

— Hát akkor mér jöttél el onna?

— Elhoztak, mert megszöktém Zsadanból. En ugy se megyek vissza. Mindig ütnek, enni nem adnak... Harasztieknál nem szolgálok inkább elpusztítom magam. Ők aszondják, hogy örök-befogadtak és rendőrséggel vitetnek vissza. De én nem megyek. Tálaseknál maradok, mert itt annyit eszek, amennyi belémfér...

— Apád?
— Nincs.
— Anyád?
— Nincs.
— Testvéreid?
— Van egy jány, meg egy fiu. A jány mindig a rendőrségen van, mert lop. A fiu az nem lop. Az szögál.

A nyolcévesztendő Jani gyerek most aggódva várja, visszaengedik-e Tálasekhoz szolgálni. Mert ott jó, annyit ehetik, amennyi beiefér... Nem is olyan sok fér belé.

6 pár kitűnő minőségű férfi zokni 210 leuért a Corso bazárban.

Elszakíthatatlan férfi gummi nadrágtartó 65 leuért a Corso bazárban.

Legolcsóbban

női és férfi ruha és kosztüm szövetek

Maxnál

DACIA mellett

HIREK

Tatarescu ismét Erdélybe jön. Kolozsvári tudósítónk telefonjelentése szerint a jövő hét folyamán Tatarescu miniszter Erdélybe érkezik, ahol nyilatkozni fog a Magyar Párttal a mezőgazdasági kamarák ügyében folytatott tárgyalásairól.

Nők és tizenhét éves alóliak nem dolgozhatnak bányában. Bukarestből jelentik: A minisztérium határozata alapján bányamunkálókra nők és 18 éves alóliakat alkalmazni nem szabad.

Helybenhagyták a pénzügyminisztérium sikkasztójának vizsgálati fogságát. A bucuresti-i törvényszék megerősítette Damboviceanu vizsgálati fogságát. Damboviceanu a fogházból hatalmas őrseg kíséretében a törvényszéki palotába.

Rendkívüli előléptetések a CFR, és a posta tisztviselői karában. Bucurestiből jelentik: A kormány a CFR, a posta és távirat személyzetéből számos tisztviselő rendkívüli előléptetését engedélyezte. Az előléptetett tisztviselők névsorát a Monitorul Oficial augusztus 13-iki száma közli.

Kitűzték a kisebbségi tanítók vizsganapját. Bucurestiből jelentik: A közoktatásiügyi minisztérium közli, hogy a kisebbségi állami iskolai tanítók történelem és földrajz vizsgáját augusztus 27-én tartják meg a kerületi inspektorátusoknál.

Értesítés!

A katonai ügyosztály udvarban Piața Brătianu (v. Deák-tér) 2. szám alatt levő

Ócskaruha és régiség

kereskedésében a legelőnyösebb árak mellett veszek és eladok uraságoktól levett férfi ruhákat, fehérneműt és cipőket, régiségeket, szépirodolmi és tudományos könyveket, kisebb könyvtárakat, festményeket stb. Értékesebb ruhadarabokat bizományi eladásra elfogadok és azokra előleget is adok. Csekély díjazásért kölcsön adok frakkot, szmokingot, zsaketet, szalon és alkalmi ruhákat. — Levélbeni vagy személyes meghívására házhoz is megyek.

Friedmann Sámuel
ócskaruha és régiség kereskedő.

Az összes raktáron levő nyári divatcikket feltűnő olcsó árban árusítja

FISCHER ANTAL

selyem és divatruhák BRĂTIANU 14

Sport-

Sparta—Sz. S. E. 3 : 0 a Spárta javára

Tartós és elegáns cipőket Egri készít Satu-Mare, Várdomb u. 19.

Amerikai rendszerű árusítás!

Rosenfeld
:: Miksa ::
textil-nagyáruházban

V. sorozat
utolsó alkalom szezonnalás előtt. — Az összes eddigi kedvezményes sorozatok még 9 napig

Aug. 18-tól aug. 20-ig

Szövetek, zeigok, ruhavásznak, fehérnemű és ágynemű vásznak, battistok, schiffonok, damasztek, ékező és kávé damasztgarnitúrák, paplanok, asztal és ágytérítők, futó és darab szőnyegek, hencserterítők, zefírek, grenadinok, delainek és az összes szabó és kárpitos anyagok.

BUTORSZÖVETEK

Aug. 10-től aug. 20-ig

mélyen leszállított árakban kaphatók.

Legújabb kalapdiszek a Corso bazárban.

Divatos Lackövek 16 Leuért a most megnyitott CORSO bazárban Gindl mellett.

Újdonság nyaralók részére asztali és felakasztható gázlámpák

nem karbittal, hanem szeszel ég. Nincs robbanás, vagy szag, nagy és erős fényt ad, nagy pénzmegtakarítás kevés üzemköltség. Gyermekhajtányok érkeztek

Feketevasudvarban
P. Brătianu 8. Telefon 172.

Elegáns

uri fehérnemű
Iczkovits
Testvérek

(P. Brătianu (Deák-tér))

Első és másodrendű

tengeri

mindenkor a legutánsabban kapható:
Ifj. Freund Sámuel és Fia Részvénytársaságnál.

Ing-zefir occasio Friedmann Testvéreké.

6 személyes

karlsbadi kávékészlet

550 leuért

a CORSO bazárban (Gindl mellett)

VALÓDI
angolszövetek
megérkeztek

LOVÁSZ-nál

csak jó és fővárosi munkaerők
Piața Brătianu 21

Kötött férfiskni minden színben párja 22
Kötött férfiskni dupla kötéssel, minden színben 33
Kötött férfiskni, himzett, minden színben 35
Kötött férfi sokni csikos, minden színben 35
Kötött férfiskni, kockás, minden színben 35
Kötött férfiskni, csikos, a legújabb színek 45
Kötött férfi fűrdő dressz 90

Férfi fehérnemű, gallérok, nyakkendők a legolcsóbban szerezhetők be

a Gólya-áruházban?

A Viktoria kávéház kerthelyiségében a legkellemesebben elöltheti a nyári estét. Állandó buffet, fagyalt, jegeskávé, kitűnő fajbörök. Minden este Szirmai Feri zenekara muzsikál.

MEGNYILT AZ ÚJ

ELITTE

KÁVÉHÁZ

Minden éjjel reggelig nyitva!!

!!

Tisztelettel értesítjük a nagyrészt demü közönséget, hogy a Strada Cuza Voda (v. Eötvös u.) 3 sz. alatt a modern követelményeknek megfelelő kávéházat nyitottam. Szolid árak! Pontos kiszolgálás! Kétféle ételek, italok! Elsőrangú cigányzene. Kérjük a n. é. közönség szíves pártfogását, tisztelettel

Nicsar Endre és Tsa

HA

megakarja övni szemét az elromlástól, szemüveget próba után vagy orvosi rendeletre csak

FRIED látszerésznél

Szatmár egyetlen speciális szaküzletében vásároljon!

Calea Traian (volt Attila utca) 2. szám.

A lei javulása folytán

módomban áll a nyári árakat gyári árakon alul árusítani. — Grenadinok minden színben 120 cm. széles 100 Leiért.

Batiztok 33 lejért nagy választékban!!

ALEXA KLEIN ELEK

Városlátó bérpalota.